

F o t o k l u b Z a g r e b

VI izložba fotografije
zagreb

Z a g r e b s v i b n j a 1 9 7 3.

Izložba fotografija
»Zagreb«

Priredivački odbor
Upravni odbor Fotokluba »Zagreb«

Tajnik izložbe
Jasenka Odić

Suradivali
Fotosavez Hrvatske
Vijeće narodne tehnike Zagreba
Muzej grada Zagreba
Fotokemika

Izbor radova izvršio
arhitekt Vlado Solariček

Na izložbu »Zagreb« prispjelo
360 fotografija od 60 autora
i 150 dijakolora od 15 autora

Oprema kataloga
Mitja Koman

Tisak kataloga
Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

Izložba »Zagreb« i međunarodna izložba »Zagreb salon«, dvije su najveće fotografske izložbe koje se održavaju u Zagrebu — obje u organizaciji fotokluba »Zagreb«.

Dosadašnja praksa, da se uz zadanu temu »Zagreb« raspiše i slobodna tema, nije se pokazala najboljom, jer su autori više pažnje posvećivali slobodnoj temi (za koju se nisu morali posebno pripremati), pa je glavna tema došla u drugi plan. Ove je godine organizator dobro učinio ukinuvši opću temu, to je svakako pridonijelo kvaliteti izložbe.

Slike na ovoj izložbi mogli bi podijeliti u dvije skupine, u jednoj se nalaze radovi izrađeni zanatski savršeno, sa već više manje poznatim pristupom zagrebačkim motivima. U drugu skupinu uvrstio bih radove onih autora koji su željeli stvoriti nešto originalno, radove koje je mašta izdigla iznad zanatskog nivoa. Bez obzira da li su u tome uspjeli potpuno ili samo djelomično, mislim da je to pravi put i glavna vrijednost ove izložbe — novi pristup staroj temi. Koristeći se tehnikom i maštom, neki su autori stvorili radove u kojima su postavili objekte u takav jedinstveni međusobni odnos, koji doduše postoji u stvarnosti, ali ga mi sami nismo sposobni pronaći.

Tu prvenstveno mislim na radove *Joze Vranića* i *Stanka Vrtovca*.

U svom radu Vranić fiksira odnos između stare jednokatne zagrebačke arhitekture i novog hotela koji se gradi. Usporenom perspektivom, koja je postignuta teleobjektivom, autor daje tom odnosu novu dimenziju, dobiva se dojam monstruma koji se nadvio nad nama dobro poznate jednokatne stare kuće. Autor ovdje nije samo promatrač nego i kritičar. Čini mi se da je ovom fotografijom rečeno mnogo više i o lokaciji novog hotela nego u svim raspravama i polemikama vođenim na tu temu.

Impresivan je rad *Stanka Vrtovca* na kojem vidimo raspelo sa razapetim Isusom a u pozadini jedno novo zagrebačko naselje. Vrtovec pronalazi pravi kut snimanja kao i odnose veličina, da bi finom ironijom naglasio anahronizam koji postoji

između jednog suvremenog naselja i jedne biblijske priče.

U fotografijama *Maksa Horvata* u prvom momentu ne nalazimo ništa posebno, međutim ono što te fotografije osim dobre tehnike čini posebnim nije arhitektura koju Horvat snima, nego prostori i među prostori koje ta arhitektura omeđuje.

Ne možemo a da se ne nasmijemo gledajući duhovitu fotografiju »Upravo vjenčana« *Mitje Komana* koju nam je autor i tehnički izvrsno prezentirao.

Rajka Šobata interesira reportaža, no to nisu senzacionalistički događaji niti poznate ili interesantne ličnosti, to su anonimni ljudi, ni po čemu značajni ni interesantni, ljudi kakvi žive u svim gradovima svijeta. Šobat snima te ljude bez ikakve intervencije, to su slike koje se snimaju same, autor nam ništa ne sugerira, ne objašnjava, ne komponira već samo dokumentira, tako su nastale fotografije koje osvajaju svojom iskrenošću i neposrednošću.

Fotografije *Tihomira Pintera* (jedini nezagrebački autor) nadovezujem na radove Šobata premda na prvi pogled nemaju ništa zajedničko. Pinter snima ljude na ulici kao neidentificirane sjene koje promiču pokraj nas, da bi se odmah pretvorile u bezobličnu masu koja nas više ne zanima. To su Šobatovi samotnici samo na drugi način.

Malo je autora kojima grad nije poslužio kao objekt nego kao subjekt, jedan od tih je *Ivica Hećimović*. Grafičkom transformacijom fasada i krovova dobivena je na fotografiji nova kvaliteta a prvobitni motiv izgubio je svaku važnost.

Milan Pavić izložio je kolekciju od četiri rada, dvije su fotografije dokumentarnog karaktera, izrađene zavidnom tehnikom i uvijek mogu naći svoje mjesto u bilo kojoj ediciji o Zagrebu.

Druge dvije fotografije, meni mnogo draže, daleko premašuju vrijednost prvih.

»Novi grad« i »Platane na Zrinjevcu« dva su motiva karakteristična za stari i novi Zagreb i kad bih sa dvije fotografije htio dati ugođaj starog i novog Zagreba, ne bih se mogao sjetiti boljih slika. Pavić nam je neboderima snimljenim

u sumrak, sa cestom po kojoj nečujno klize automobili osvijetljeni fluorescentnom rasvjetom, otkrio novu romantiku, romantiku našeg vremena, koju mi tako često negiramo.

»Platane na Zrinjevcu« također su izvrstan rad, Pavić se ovdje odlučio za ptičju perspektivu i širokokutni objektiv, što mu je omogućilo da na širokom planu obuhvati zrinjevački park, ali ne čini to ovu sliku izuzetnom, već faktura koja nam daje onaj divan i karakterističan ugođaj Zrinjevca u rano proljeće. To i nije više crno bijela fotografija, to su upravo oni tonovi sive boje, točno odmjereni kako ih doživljavamo u prirodi, pa imamo osjećaj kolora.

Na Gornjem gradu ništa novo, to bi bila u najkraćim crtama karakteristika radova kojima je tema Gornji grad. Autori su se uglavnom zadovoljili prokušanim receptom za snimanje Gornjeg grada; fasade obasjane vršnim svjetlom (»streiflicht«) — po koja osoba na ulici radi oživljavanja i — to je sve. Uzor kako se snima Gornji grad ostaju još uvijek radovi prof. Z. Stričića u knjizi »Svjetlo i Sjene« izdane god. 1955. Gledanje, koje bi danas, mislim, trebalo biti premašeno, ili barem ne bi trebalo biti domet.

Osim opisanih radova, uglavnom nagrađenih, ostalo je po mom mišljenju još dosta radova koji su zavrijedili da se o njima nešto kaže, ili da se barem upozori na njih.

Svakako treba upozoriti na radove *Branka Jerneića*. To su fotografije, gotovo bih rekao nedovršene (ne u formalnom pogledu), kao što su i prostori koje snima nedorečeni, te ih gledalac mora dovršiti u sebi. Slike se ne nameću motivom, ni kompozicijom, niti obradom — kao da dopuštaju svakom da ih završi kako mu to najbolje odgovara. Ako tu dođe do »kratkog spoja« na relaciji autor—gledalac, radovi ostaju neshvaćeni, ili što je još gore — nezapaženi.

Tu i jest problem; svi mi odmah prihvaćamo autore i njihova djela, ako su nam gledanja istovjetna, u protivnom ih jednostavno proglašavamo lošima, umjesto da pokušamo shvatiti autora, odnosno njegov rad. Danas je sve češći slučaj u fotografiji (kao nekad u slikarstvu), da neki autori ne prolaze dobro kod publike, jer ova ne želi prihvatiti ono što joj nije jasno na prvi pogled, tj. ne odstupa lako od tradicionalnog gledanja na fotografiju.

Rezimirajući svoj stav o izložbi »Zagreb« rekao bih da je ova izložba rasčistila mnoge dileme koje su imali i organizator i autori. Prvobitna zamisao da prikazujemo ljepote Zagreba na način kako se to obično radi u kalendarima, definitivno je napuštena. Put koji su autori odabrali mnogo je složeniji i interesantniji i u tome nalazim glavnu vrijednost ove, neka mi bude dopušteno reći — dobre izložbe.

Vlado Solariček

Nagrade:

I nagrada za fotografiju: Bez naslova I — Stanko Vrtovec

II nagrada za fotografiju: Upravo vjenčana — Mitja Koman

II nagrada za fotografiju: Plohe — Maks Horvat

III nagrada za fotografiju: Kompozicija III — Ivica Hečimović

III nagrada za fotografiju: Zagreb 72 — Rajko Šobat

III nagrada za fotografiju: Bez naslova — Josip Vranić

Nagrada za kolekciju fotografija: Milan Pavić

I nagrada za diakolor: Kišobrani — Zlatko Mašek

II nagrada za diakolor: Satelitsko naselje — Janko Dobričević

III nagrada za diakolor: Gradilište — Vladimir Jakolić

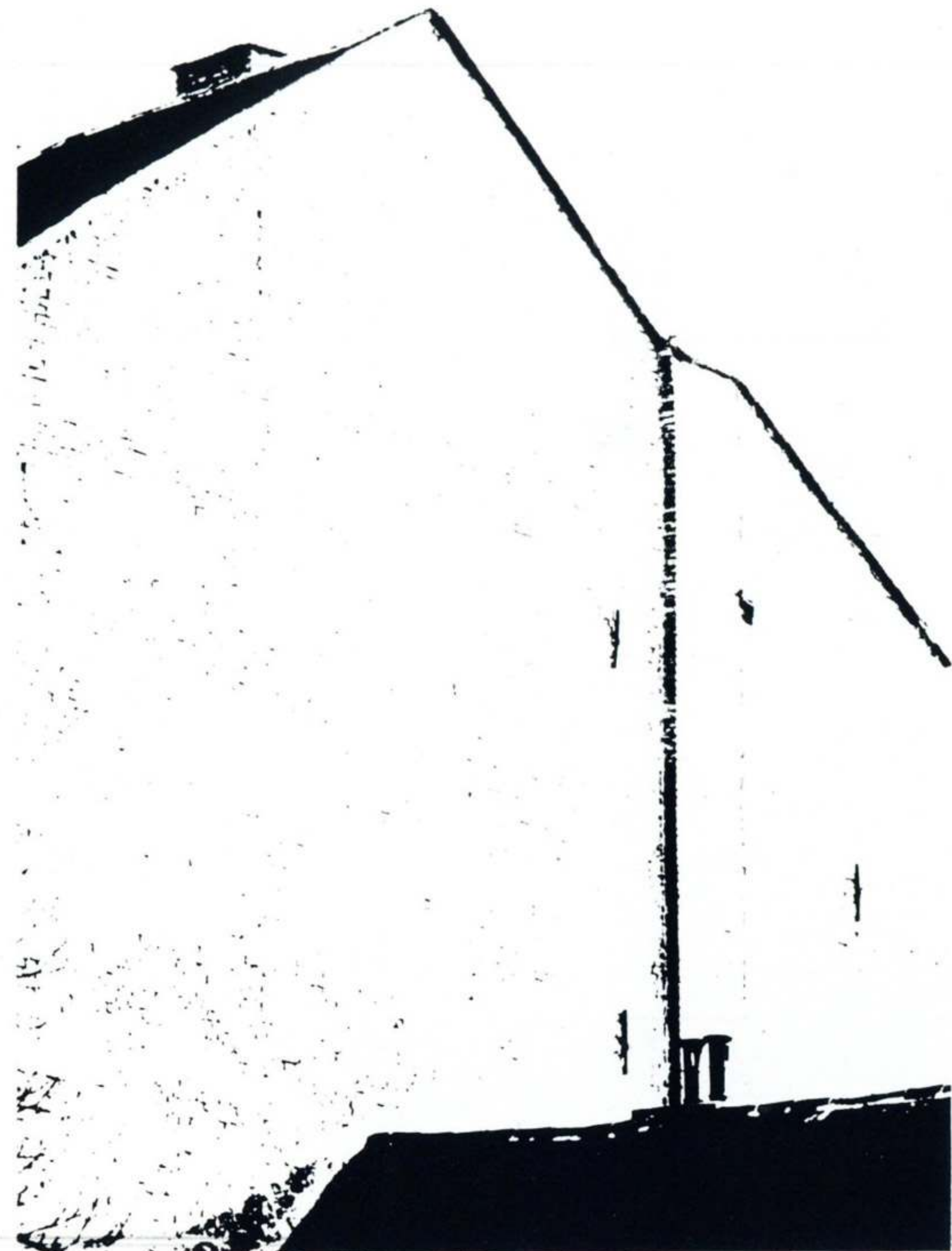
Kataloški popis fotografija

Dragutin Ajduković	1	Betonski termitnjaci
Dragutin Ajduković	2	Betonsko saće
Branka Cvitan	3	U redakciju »Spota«
Nada Ditjo	4	Kompozicija II
Janko Dobričević	5	Ilica 36
Zvonimir Dumančić	6	Prozor
Zvonimir Dumančić	7	Stara kuća
Đuro Griesbach	8	Grič
Ivica Hečimović	9	Kompozicija II
Ivica Hečimović	10	Portret M. K.
Ivica Hečimović	11	Kompozicija
Maks Horvat	12	Plohe
Maks Horvat	13	Arhitektura
Maks Horvat	14	Rađanje grada
Željko Ivančić	15	U iščekivanju
Željko Ivančić	16	U jutro ...
Borivoj Ivanović	17	Zrake
Branko Jendrašić	18	Kraj Save
Branko Jendrašić	19	Jutro
Branko Jendrašić	20	Skela
Branko Jernei	21	41000 — II
Branko Jernei	22	41000 — IV
Branko Jernei	23	41000 — V
Vladimir Karlović	24	Jedan tmurni dan
Vladimir Karlović	25	Portret sa Zrinjevca
Vladimir Karlović	26	Tramvaj
Leonardo Kerin	27	Pod mostom
Leonardo Kerin	28	U protusvijetlu
Mitja Koman	29	Upravo vjenčana
Mitja Koman	30	Ljudi — neboderi
Mitja Koman	31	ZG
Mitja Koman	32	Zagreb
Mitja Koman	33	Stari Zagreb
Vladko Lozić	34	Pozdrav suncu
Branko Marinkov	35	Bez naslova
Branko Marinkov	36	Slijepa kuća
Vlado Miholjević	37	Vitalni starac

Vlado Miholjević	38	Igra na Starom trgu
Enes Midžić	39	Bez naslova
Jasenska Odić	40	Iz Zagreba I
Jasenska Odić	41	Iz Zagreba V
Jasenska Odić	42	Iz Zagreba VI
Andrija Orlić	43	Sa starog trga
Andrija Orlić	44	Pod starim krovovima
Andrija Orlić	45	Prozori
Milan Pavić	46	Platane na Zrinjevcu
Milan Pavić	47	Novi grad
Milan Pavić	48	Osvajači
Milan Pavić	49	Kraj Save
Jadranka Pekić	50	Kompozicija III
Ladislav Petrović	51	Junaci Tkalčićeve ulice
Tihomir Pinter	52	Zelena luč 2
Tihomir Pinter	53	Zelena luč 3
Tihomir Pinter	54	Zelena luč 4
Željko Ružić	55	Tržnica
Željko Ružić	56	Tribine
Željko Ružić	57	Kompozicija
Rajko Šobat	58	Zrinjevac 1972
Rajko Šobat	59	Blagovaona DTR
Rajko Šobat	60	Zagreb 72 — I
Rajko Šobat	61	Zagreb 72 — II
Rajko Šobat	62	Zagreb 1973
Krešo Tadić	63	Zg — 447-57/3
Fedor Vidas	64	Opatovina
Fedor Vidas	65	Ana Karić
Fedor Vidas	66	Tin
Josip Vranić	67	Bez naslova
Nino Vranić	68	Aatelje M. Lah
Stanko Vrtovec	69	Bez naslova I
Stanko Vrtovec	70	Bez naslova II
Zlata Vucelić	71	U parku Ribnjak
Vlado Solariček	72	Ulica 1
Vlado Solariček	73	Ulica 2
Vlado Solariček	74	Ulica 3

Kataloški popis diakolora

Janko Dobričević	1	U zimskom ruhu
Janko Dobričević	2	Zrcala periferije
Janko Dobričević	3	Neboder
Janko Dobričević	4	Uređena četvrt
Janko Dobričević	5	Satelitsko naselje
Ninko Grčić	6	Zagrebačke Večeri
Ninko Grčić	7	San dizalice
Ninko Grčić	8	Luna park
Đuro Griesbach	9	I
Đuro Griesbach	10	II
Đuro Griesbach	11	III
Đuro Griesbach	12	IV
Đuro Griesbach	13	V
Vladimir Jakolić	14	Duga ulica
Vladimir Jakolić	15	Neboderi
Vladimir Jakolić	16	Gradilište
Branko Jendrašić	17	U magli I
Branko Jendrašić	18	U magli III
Branko Jendrašić	19	Stara vrata
Leonardo Kerin	20	Linije
Leonardo Kerin	21	U prolazu
Leonardo Kerin	22	Svijetla velegrada
Ivica Magyar	23	Vreva
Dorian Marijanović	24	Brzina ali oprez!
Zlatko Mašek	25	Dolac
Zlatko Mašek	26	Večernje sunce
Zlatko Mašek	27	Samo oni
Zlatko Mašek	28	Kišobrani
Roman Mužinić	29	Zagreb 72 — II
Jasenka Odić	30	Stara Vlaška
Jasenka Odić	31	Kolodvor
Jasenka Odić	32	Trg Republike
Milan Pavić	33	Neboderi
Milan Pavić	34	TV-toranj
Milan Pavić	35	Platane
Željko Razingar	36	Portal

Ivica
Hećimović

Jasenska Odić

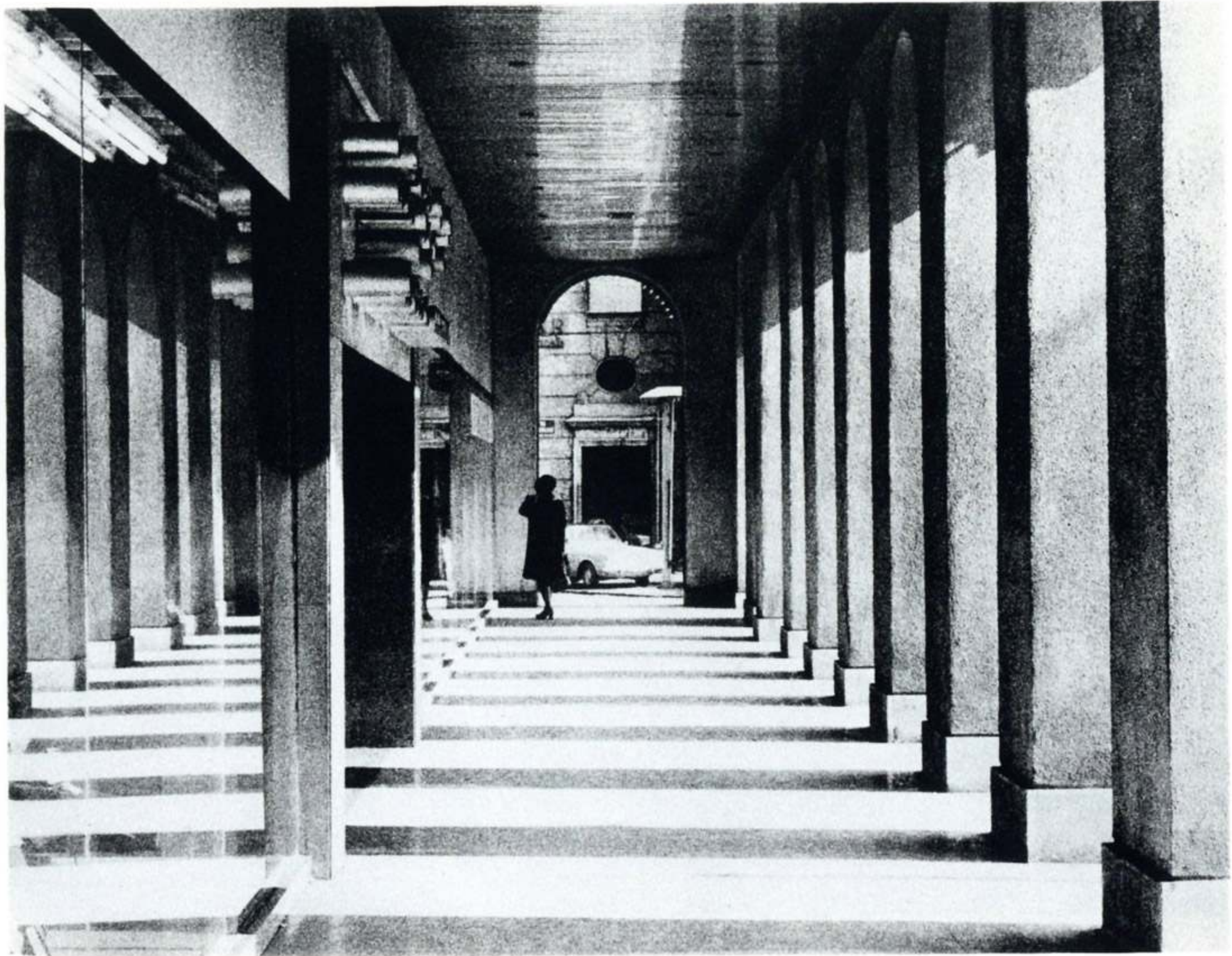
Milan Pavić

Branko Jendrašić

Nada Ditjo

Borivoj Ivanović

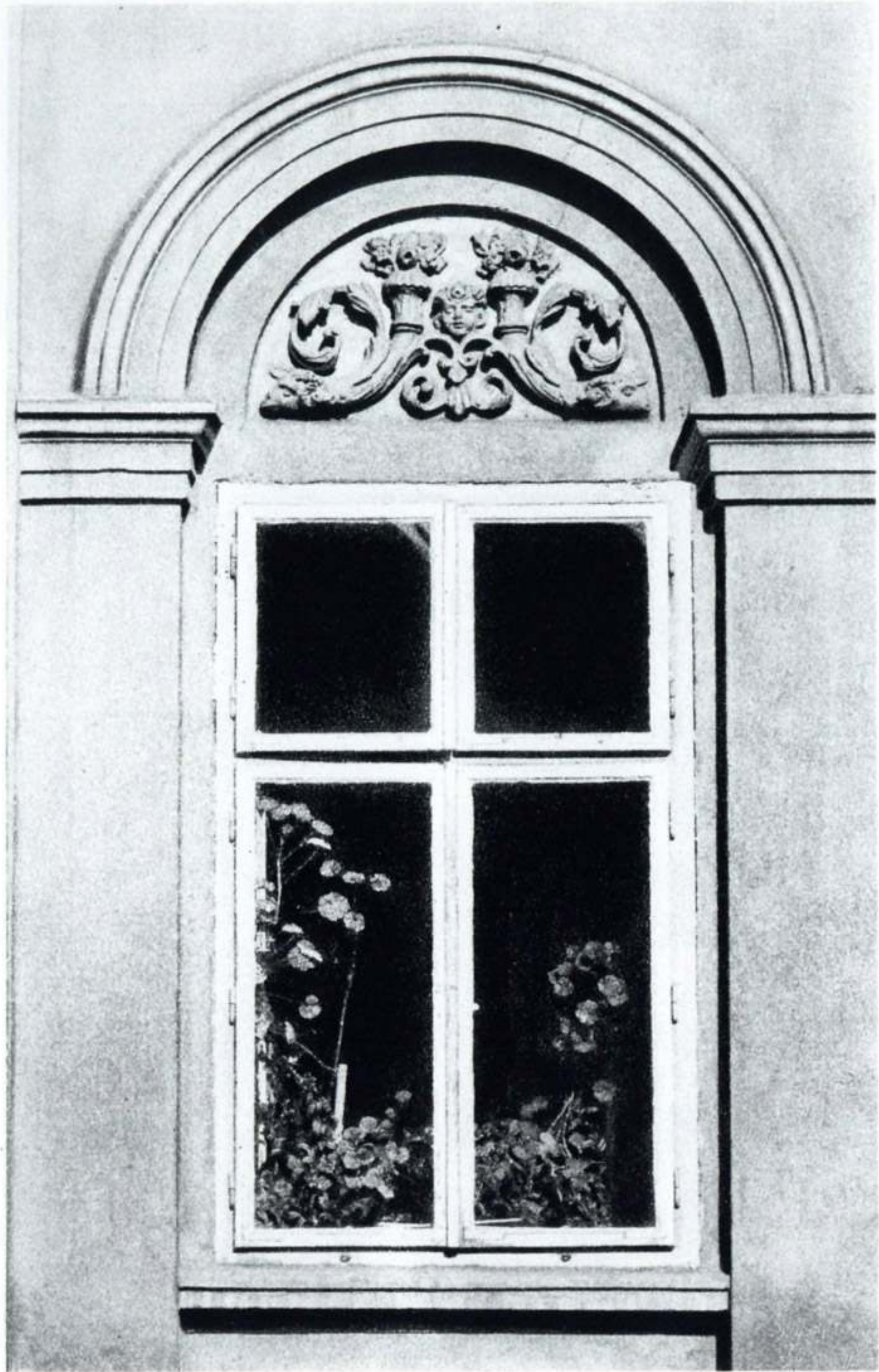

Andrija Orlić

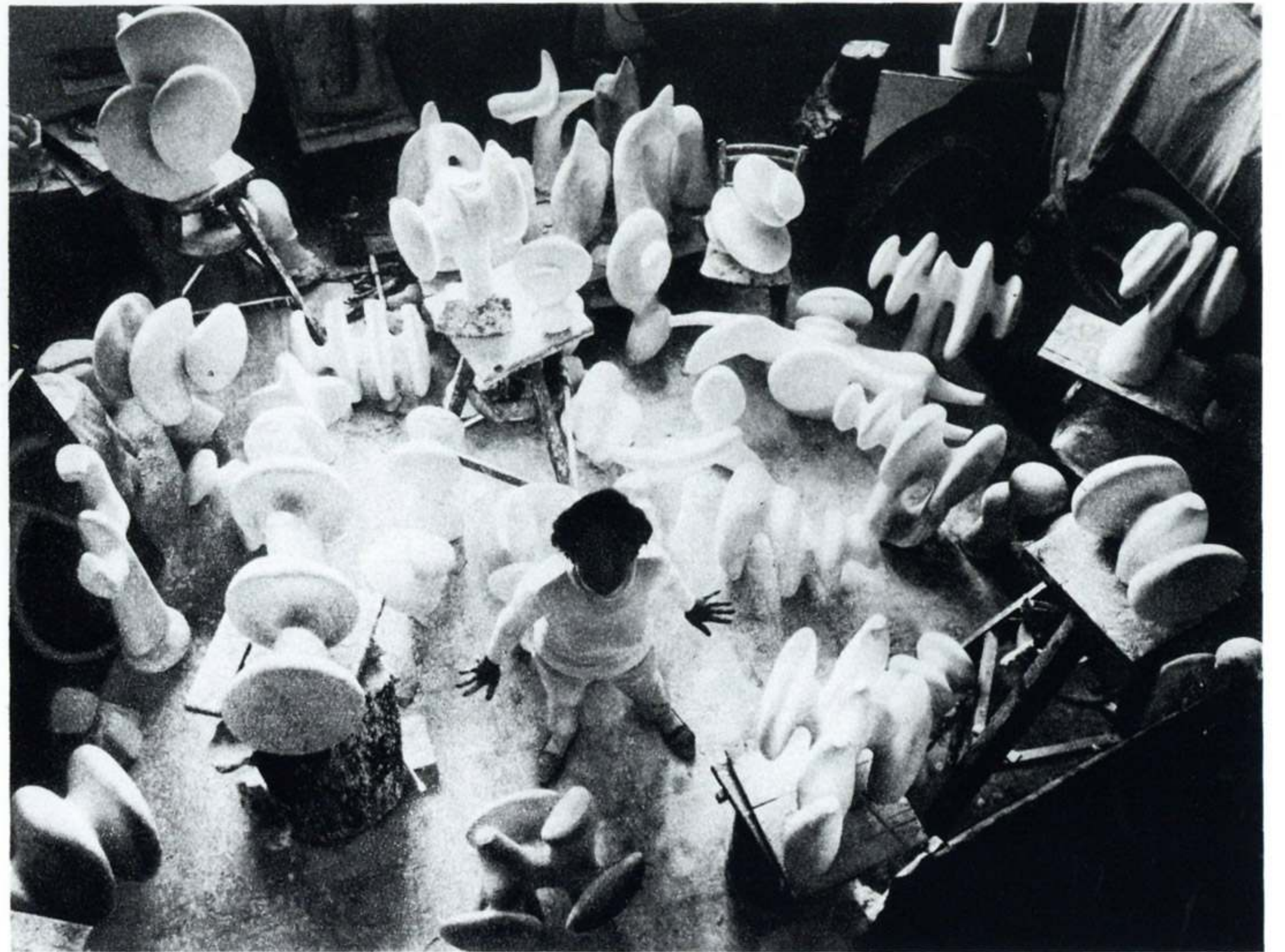

Mitja Koman

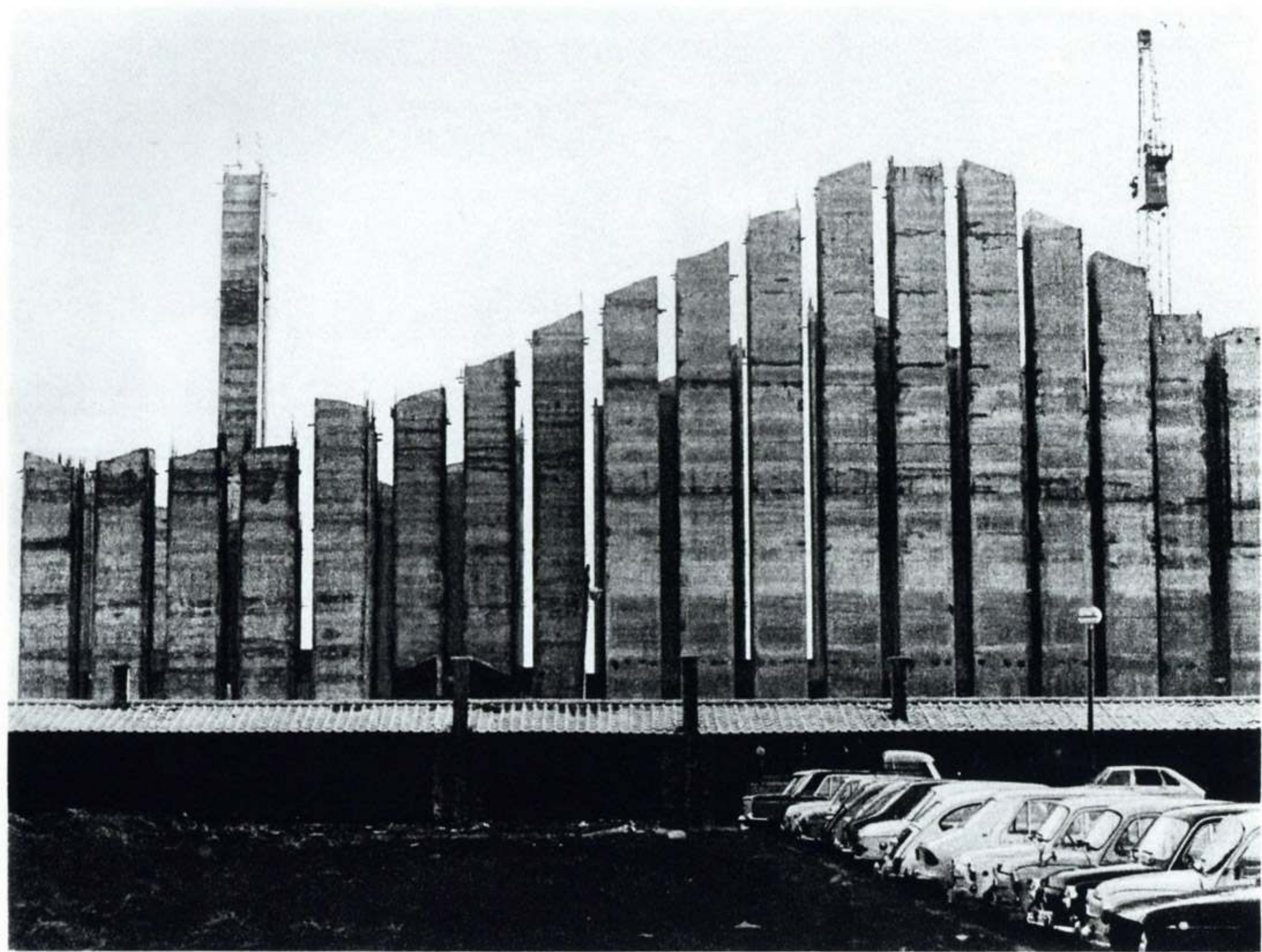
Rajko Šobat

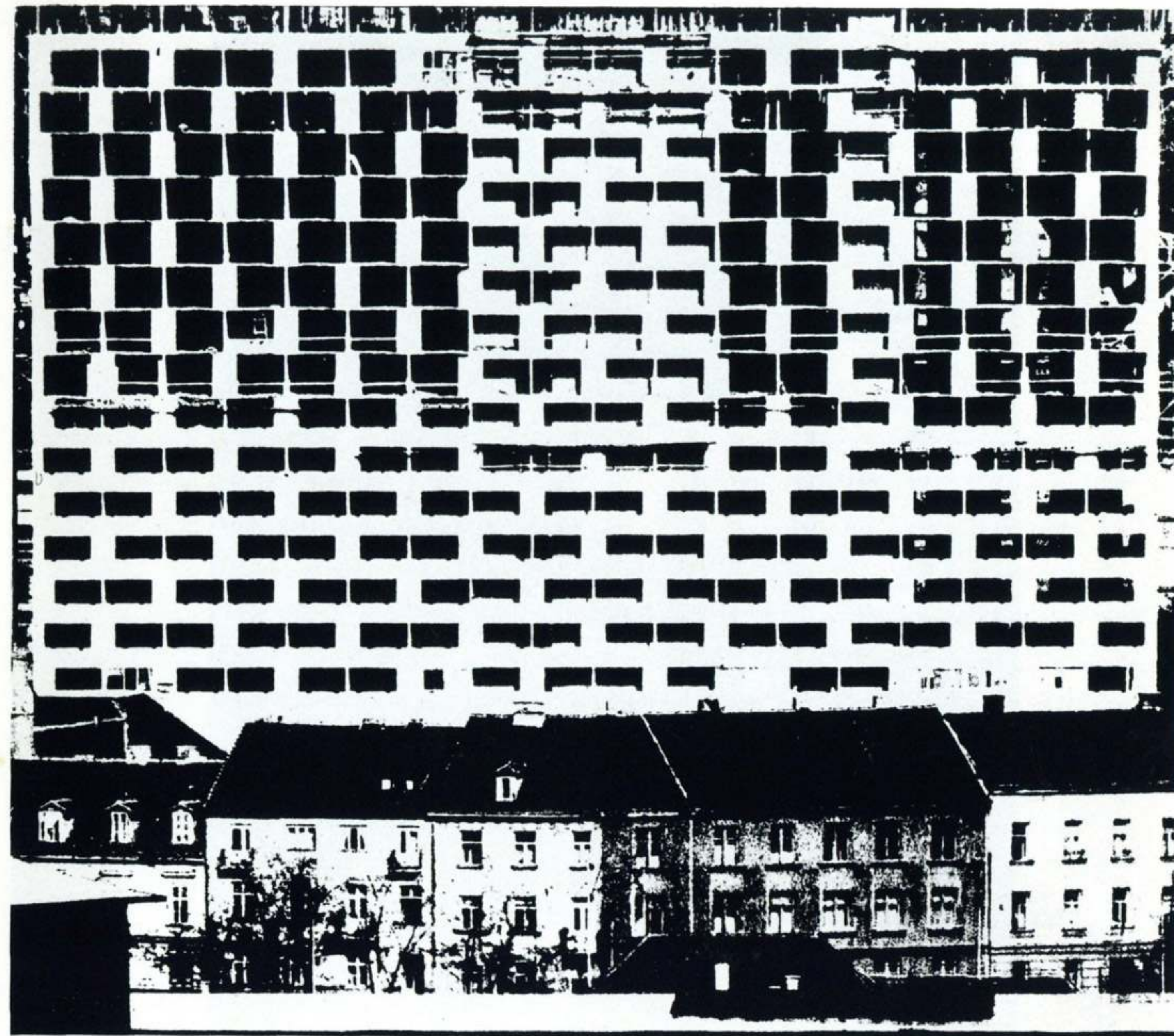
Zvonimir
Dumančić

Nino Vranić

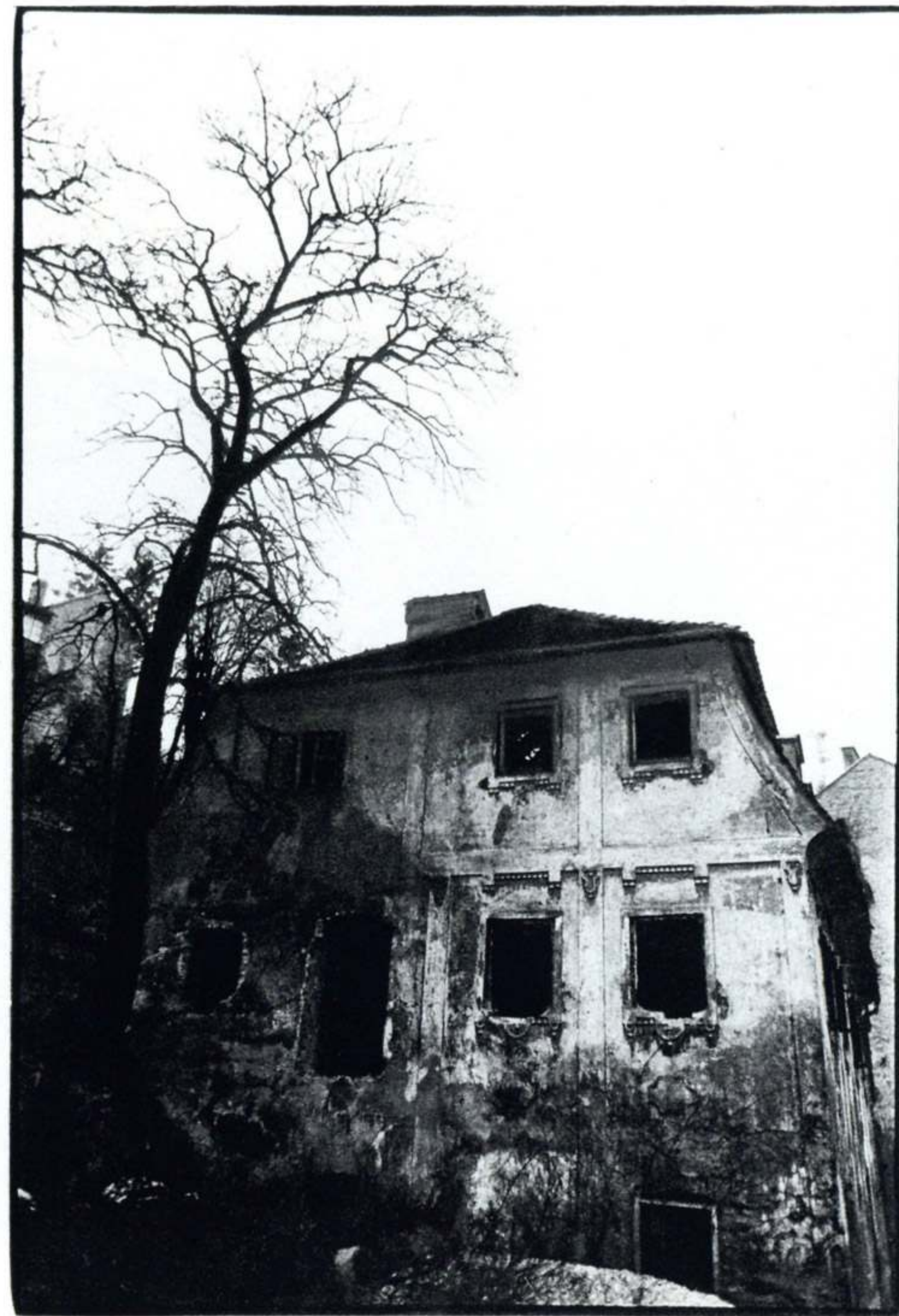
Maks Horvat

Josip Vranić

Stanko
Vrtovec

Branko
Marinkov

Branko Jerneić